

**LIETUVOS BANKO
TEISĖS IR LICENCIJAVIMO DEPARTAMENTO
DIREKTORIUS**

**SPRENDIMAS
DĖL X. X. IR AAS „BTA BALTIC INSURANCE COMPANY“ GINČO NAGRINĖJIMO**

2026-07-16 Nr. 429-244
Vilnius

Lietuvos bankas gavo X. X. (toliau – pareiškėja) kreipimąsi, kuriuo pareiškėja prašė išnagrinėti tarp jos ir AAS „BTA Baltic Insurance Company“, veikiančios Lietuvoje per įsteigtą filialą, (toliau – draudikas) kilusį ginčą.

Sprendimo santrauka¹

Ginčas kilo dėl draudimo sutarties sąlygų, įtvirtinančių draudimo rizikos „sniego slėgis“ draudimo apsaugos apimtį, taikymo įvykiui, kurio metu, kaip teigia pareiškėja, dėl pasireiškusios „sniego slėgio“ rizikos deformavosi apdrausto pastato stogas (toliau – įvykis), pagrįstumo. Įvertinus ginčo šalių pateiktus paaiškinimus ir įrodymus, nustatyta, kad įvykio požymiai neatitinka taikomose draudimo taisyklėse² (toliau – Taisyklės) įtvirtintos draudimo rizikos „sniego slėgis“ draudžiamąjo įvykio sąlygos, nes įvykis kilo dėl ilgalaikio pobūdžio veiksnių, nusidėvėjimo.

N u s t a t y t a:

Esminės faktinės kilusio ginčo aplinkybės

2025 m. birželio 13 d. – 2026 m. birželio 12 d. draudimo laikotarpiui tarp pareiškėjos ir draudiko buvo sudaryta Gyventojų turto draudimo sutartis (toliau – draudimo sutartis), kuria Taisyklių pagrindu draudimo variantu „Apsauga plius“ buvo apdraustas gyvenamasis namas, esantis adresu: (duomenys neskelbtini).

Pareiškėja draudikui pateikė pranešimą, kad 2026 m. kovo 7 d. pasireiškė draudimo sutartimi apdrausta draudimo rizika „sniego slėgis“. Pareiškėja nurodė, kad dėl didelio sniego kiekio deformavosi namo stogo danga.

Draudikas atsisakė dėl įvykio išmokėti draudimo išmoką, nes įvykio požymiai neatitinka draudžiamąjo įvykio „sniego slėgis“ sąlygos: stogo deformacijos atsirado ne dėl staigaus ir netikėto kritulių (sniego) poveikio, o dėl ilgalaikio pobūdžio veiksnių.

Ginčo reikalavimai

Įvykį pripažinti draudžiamuoju ir išmokėti draudimo išmoką, atlyginančią pastato stogui padarytą žalą.

Ginčo šalių pateikti paaiškinimai

Pareiškėja nurodė, kad draudiko sprendimas grindžiamas nepakankamai išsamia ekspertine išvada, parengta neatlikus konstrukcinės ekspertizės, techninių tyrimų ar sniego apkrovų skaičiavimų, todėl išvada apie natūralų stogo nusidėvėjimą yra paremta prielaidomis, o ne objektyviais duomenimis. Ji taip pat pažymėjo, kad reikšminga apie 130 m² ploto stogo deformacija nustatyta tik po gausaus snygio, o draudikas neįvertino konkrečių žiemos sąlygų ir ilgalaikės sniego apkrovos poveikio.

¹ Santraukoje pateikiamas tik trumpas nagrinėto vartojimo ginčo apibendrinimas. Norint suprasti ir (ar) įvertinti sprendime aptariamas aplinkybes, sprendimo dėl šio ginčo esmės pagrindus ir motyvus, būtina tinkamai susipažinti su viso sprendimo turiniu.

² Gyventojų Turto draudimo taisyklės Nr. 0801.N1, galiojančios nuo 2024 m. rugsėjo 10 d.

Draudikas nurodė nustatęs, kad stogo pažeidimai nėra būdingi staigiam ir netikėtam sniego slėgio poveikiui. Vadovaujantis Taisyklėmis, priklausomai nuo pasirinkto draudimo varianto, turtas draudžiamas nuo staigaus ir netikėto sugadinimo, sunaikinimo ar praradimo dėl draudimo sutartyje įvardintų rizikų. Draudimo išmoka nėra mokama už įvykius, kurie neatitinka apibrėžimo „staiga ir netikėtai“. Vadovaujantis Taisyklių specialiųjų sąlygų 5.3. papunkčiu, apdraudus pastatus ir (arba) namų turtą „Apsauga plius“ draudimo variantu, nedraudžiamaisiais įvykiais laikomi bet kokie įvykiai, kurie neaprašyti kaip draudžiamieji. Įvykio požymiai neatitinka draudžiamąjo įvykio „sniego slėgis“ sąlygos, be to, nustatyta, kad įvykis neįvyko dėl staigaus ir netikėto sniego slėgio poveikio.

K o n s t a t u o j a m a:

Vadovaujantis Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d. nutarimu Nr. 03-23 patvirtintų Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių 44 punktu, vartojimo ginčai Lietuvos banke nagrinėjami laikantis rungimosi, ginčų nagrinėjimo operatyvumo, koncentracijos, ekonomiškumo ir bendradarbiavimo principų. Vartotojas ir finansų rinkos dalyvis privalo įrodyti tas aplinkybes, kuriomis remiasi kaip savo reikalavimų arba atsikirtimų pagrindu, išskyrus atvejus, kai remiamasi aplinkybėmis, kurių nereikia įrodinėti. Lietuvos bankas ginčo nagrinėjimo proceso metu neatlieka Lietuvos Respublikos Lietuvos banko įstatymo 42¹ straipsnyje reglamentuotų patikrinimų, skirtų faktinėms aplinkybėms, susijusioms su Lietuvos banko prižiūrimo finansų rinkos dalyvio galimu Lietuvos banko kompetencijai priskirtų teisės aktų reikalavimų pažeidimu, nustatyti ir įvertinti. Nagrinėdamas ginčą Lietuvos bankas atlieka pateiktų įrodymų vertinimą, kurio pagrindu priimamas sprendimas.

T e i s i n i s v e r t i n i m a s

*Siekiant išspręsti tarp pareiškėjos ir draudiko kilusį ginčą, Lietuvos banko vertinimu, būtina įvertinti, **ar draudikas tinkamai pritaikė draudimo sutarties sąlygas ir ar priėmė įrodymais pagrįstą sprendimą įvykį pripažinti nedraudžiamuoju.***

Remiantis Lietuvos Respublikos civilinio kodekso (toliau – CK) 6.987 straipsnio 1 dalimi, draudimo sutartimi draudikas įsipareigoja už sutartyje nustatytą draudimo įmoką sumokėti draudėjui arba trečiajam asmeniui, kurio naudai sudaryta sutartis, įstatyme ar draudimo sutartyje nustatytą draudimo išmoką, apskaičiuotą įstatyme ar draudimo sutartyje nustatyta tvarka, jeigu įvyksta įstatyme ar draudimo sutartyje nustatytas draudžiamasis įvykis. Draudžiamasis įvykis – tai draudimo sutartyje nurodytas atsitikimas, kuriam įvykus draudikas privalo mokėti draudimo išmoką. Nedraudžiamasis įvykis – draudžiamąjo įvykio požymius turintis įvykis, tačiau taip pat atitinkantis įstatyme ar draudimo sutartyje apibrėžtus papildomus požymius, kuriems esant draudikas atleidžiamas nuo prievolės mokėti draudimo išmoką. Taigi, draudiko prievolės išmokėti draudimo išmoką pagal įstatymuose nustatytą teisinį reglamentavimą ir draudimo sutartį atsiradimas siejamas su draudžiamąjo įvykio fakto nustatymu ir nedraudžiamąjo įvykio sąlygų nebuvimu.³

Draudimo sutartis buvo sudaryta, pasirenkant „Apsauga Plius“ draudimo variantą,

Taisyklių specialiųjų sąlygų 5.3. papunktyje yra numatyta, kad, apdraudus turtą „Apsauga plius“ draudimo variantu, nedraudžiamaisiais įvykiais laikomi bet kokie įvykiai, kurie neaprašyti kaip draudžiamieji (draudžiamieji įvykiai aprašyti Taisyklių specialiųjų sąlygų 4 skyriuje).

Draudimo sutartimi apdraustos draudimo rizikos „sniego slėgis“ draudžiamąjo įvykio sąlygos įtvirtintos Taisyklių specialiųjų sąlygų 4.3.4 papunktyje.⁴

Taisyklių specialiųjų sąlygų 4 punktą numato, kad, priklausomai nuo pasirinkto draudimo varianto, turtas gali būti apdraustas nuo staigaus ir netikėto sugadinimo, sunaikinimo ar praradimo dėl, be kita ko, gamtinių jėgų rizikos. Taisyklių specialiųjų sąlygų 5.4 papunktyje

³ Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2012 m. kovo 13 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-91/2012; 2009 m. birželio 15 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-257/2009; 2009 m. vasario 9 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-32/2009; 2013 m. balandžio 19 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-215/2013.

⁴ Sniego slėgis – smarkus snygis, kai per 48 val. (ar trumpesnę laiką) iškrinta 20 mm ir daugiau kritulių bei susidaro ne mažiau kaip 20 cm storio sniego dangos sluoksnis, kuris savo svoriu sulaužo ar apgina apdraustą turtą. Nuostoliai nėra atlyginami dėl ilgalaikio sniego poveikio, jei yra nustatoma, kad prieš smarkų snygį susikaupęs sniego dangos sluoksnis buvo didesnis nei 10 cm ir jis nebuvo nuvalytas ilgiau nei per 48 valandas.

įtvirtinta, kad draudimo apsauga negalioja ir draudimo išmoka nėra mokama už įvykius, kurie neatitinka sąlygos „staiga ir netikėtai“.

Draudikas sprendimą įvykį pripažinti nedraudžiamuoju grindė turto apžiūros aktu, įvykio vietos nuotraukomis bei nepriklausomų ekspertų įmonės UAB „Smart claims“ parengtos Nuostolio priežasties vertinimo ataskaitos Nr. IGT/26/001860 (toliau – Ekspertinė išvada) duomenimis. Ekspertinėje išvadoje konstatuota, kad sniego slėgis nebuvo tiesioginė ir pagrindinė priežastis, dėl kurios deformavosi namo stogas. Nustatytų namo stogo pažeidimų pobūdis rodo ilgalaikį deformacijų formavimosi procesą, susijusį su natūraliu medžiagų nusidėvėjimu eksploatacijos metu.

Pagrindo nesivadovauti specialių žinių turinčių asmenų parengta Ekspertine išvada nenustatyta. Ekspertų atlikto tyrimo duomenys yra nuoseklūs ir išsamūs, išvados neprieštarauja nustatytoms faktinėms aplinkybėms. Pažymėtina, kad pareiškėja neteikė jokių objektyvių duomenų, paneigiančių draudiko ir jo pasitelktų ekspertų atliktą įvykio bei jo priežasčių vertinimą.

Be kita ko, administruojant bylą nenustatyta jokio staiga ir netikėto išorinio poveikio apdraustam turtui, atvirkščiai – nustatyta, kad stogo deformacijos atsirado dėl ilgalaikio pobūdžio veiksnių. Pažymėtina, kad pareiškėja nei kreipimėsi į Lietuvos banką, nei pretenzijoje draudikui neįrodinėjo, kad įvykis įvyko dėl staiga ir netikėtai pasireiškusių sniego slėgio rizikos. Pareiškėja kreipimėsi į Lietuvos banką netgi rėmėsi argumentu, kad tokio pobūdžio žala galėjo atsirasti ne tik dėl momentinio sniego kritimo, bet ir dėl nuosekliai susikaupusios sniego apkrovos, kuri galiausiai sukėlė konstrukcijos deformaciją.

Atsižvelgiant į tai, kad su įvykiu sietino staiga ir netikėto sniego slėgio poveikio namo stogui nenustatyta, įvertinus Ekspertinėje išvadoje konstatuotas aplinkybes dėl ilgalaikio stogo dangos deformacijos formavimosi proceso, sutiktina su draudiko išvada, kad įvykio požymiai neatitinka Taisyklėse įtvirtinto draudžiamąjo įvykio sąlygų ir atitinka nedraudžiamąjo sąlygas, todėl įvykis pagrįstai laikytinas nedraudžiamuoju.

Išvada

Draudikas pagrįstai atsisakė dėl įvykio išmokėti draudimo išmoką, todėl pareiškėjos draudikui keliamas reikalavimas įvykį pripažinti draudžiamuoju ir dėl įvykio išmokėti draudimo išmoką yra atmestinas kaip nepagrįstas.

Šiame sprendime dėl esminių šalių išdėstytų argumentų ir nurodytų aplinkybių pasisakyta. Kiti šalių argumentai ir (arba) nurodytos aplinkybės neturi esminės reikšmės Lietuvos banko sprendimo teisėtumui ir pagrįstumui, todėl dėl jų Lietuvos bankas plačiau nepasisako. Lietuvos banko pareiga priimti motyvuotą sprendimą neturėtų būti suprantama kaip reikalavimas detaliam atsakymui į kiekvieną šalių argumentą ir (ar) teiginį.⁵

Remdamasis tuo, kas išdėstyta, ir vadovaudamasis Lietuvos Respublikos vartotojų teisių apsaugos įstatymo 27 straipsnio 1 dalies 3 punktu, Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d. nutarimo Nr. 03-23 „Dėl Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių patvirtinimo“ 2 punktu ir šiuo nutarimu patvirtintų Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių 59.3 papunkčiu, n u s p r e n d ž i u:

Atmesti pareiškėjos X. X. reikalavimą.

Lietuvos banko sprendimas dėl ginčo esmės yra rekomendacinio pobūdžio ir teismui neskundžiamas. Vartotojui ir finansų rinkos dalyviui išlieka teisė dėl tapataus ginčo dalyko kreiptis į teismą įstatymų nustatyta tvarka. Kreipimasis į teismą po Lietuvos banko sprendimo dėl ginčo esmės priėmimo nelaikomas šio Lietuvos banko sprendimo apskundimu. Ginčo šalys turi pareigą pranešti Lietuvos bankui, jeigu viena iš ginčo šalių pareiškia ieškinį bendrosios kompetencijos teismui, prašydama nagrinėti tapatų ginčą iš esmės.

Direktorius

Arūnas Raišutis

⁵ Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2010 m. spalio 5 d. nutartis, priimta civilinėje byloje Nr. 3K-3-382/2010; 2010 m. gruodžio 20 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-536/2010 ir kt.